

- בלמס -

לשכת הייעוץ המשפטי
טלפון: 02-5428150
פקס: 02-5898762
כ"ז בטבת, התשע"ג
9 ינואר 2013
סימוכין: 02901113

ר' אח"מ
כל ממ"ז
רח"ט חקירות
יועמשים מחוזיים
מפכ"ל
יועמ"ש
חשב
יועב"ל

הנדון: לילה במעצר – כמה זה עולה למשטרה?

1. במסגרת הטיפול בתביעות נזיקין אנו עדים לאחרונה לזרם הולך ומתגבר של תביעות, שעניינן פיצוי בגין מעצר לא חוקי או הבאת עצור לשחרור בפני שופט במקום לשחררו בתחנת המשטרה בתנאים.
2. לצערנו, במקרים רבים בתי המשפט מבקרים את החלטות קציני המשטרה להשאיר את העצורים במעצר לילה עד להבאה בפני שופט וקובעים כי לא היה מקום למעצר כלל, או לחלופין כי היה מקום לשחרר את העצור בתנאים בתחנת המשטרה.
3. מצ"ב לעיונכם טבלה ובה רשימת מקרים לדוגמא. מטבלה זו ניתן ללמוד על היקף התופעה ועל ה"מחיר" אותו נדרשת משטרת ישראל לשלם, לדעת בתי המשפט, בגין שעת מעצר מיותרת. סכומי הפיצוי הם גבוהים ולאורך ציר הזמן הסכומים עולים בהתמדה.
4. יצויין כי נשמעו בבתי המשפט טענות כי על סמך תיקים אלה התגבש "תעריף" מינימום שעל המשטרה לשלם עבור כל שעת מעצר מיותרת.
5. במקרים בהם הצלחנו להראות לבית המשפט את נחיצות המעצר ואת השיקולים שעמדו בבסיס ההחלטה, התביעות נגד המשטרה נדחו ולא שולמו פיצויים.

המטה הארצי, דרך בר לב, ירושלים, מיקוד 91906

6. אנו מציעים שיישקלו הדרכים למניעת הישנותם של מקרים דומים.

בכבוד רב,
עו"ד מרב אלישוב, רפ"ק
ר' תחום נויקין

טבלת מקרים לדוגמא

פרטי התיק	נסיבות	קביעת בית המשפט	גובה הפיצוי
ע"א (י"ם) 5001/10 בן גביר נ' מ"י	התובע קרא קריאות גנאי לעבר שיירה ובה יועמ"ש הממשלה דאז מני מזוז, אשר ביקר אותה עת בחברון במסגרת תפקידו. התובע נעצר, הובא לתחנת המשטרה ושם קצין ממונה האריך את מעצרו. חמש שעות אח"כ הורתה ר' ענף תביעות על שחרורו.	נקבע כי על הקצין הממונה קמה חובה לבחון את האפשרות של חלופת מעצר. לאחר יציאת היועמ"ש מחברון לא נשקפה עוד מסוכנות המצדיקה מעצר	5000 ₪.
ע"א 2542/08 מ"י נ' בן גביר	התובעים ואחרים התאספו בכיכר פריס בירושלים במטרה לחגוג את מותו של עראפאת. לא היו חסימות כבישים. לאחר שהורו להם להתפנות מהמקום התובעים סרבו ועוכבו לתחנה. הם שוחררו כעבור שלוש וחצי שעות לאחר שחתמו על התחייבות עצמית.	נקבע כי לא היה למשטרה יסוד סביר לחשוד כי התבצעה או תבצע התקהלות אסורה, לא היתה הפרה של שלום הציבור ולא נראה היה כי יש חשש ממשי שהפרה כזו תתרחש בעתיד.	נפסק סך 3000 ₪ לכל אחד מהתובעים
ת"א 9088/02 עגמי נ' חיים גז	התובע זומן לחקירה בחשד לקבלת דבר במרמה. הוא התייצב לחקירה בסופה הורה ק' משטרה לשחררו בחתימה על ערובה, במסירת ט"א וצילום. התובע סרב ולכן נעצר והובא לבית המשפט 6.5 שעות לאחר תחילת החקירה. התובע שוחרר בבית המשפט.	נקבע כי לא ניתן לחייב את החשוד להסכים לתנאים אם אין עילת מעצר ולבטח לא ניתן לחייבו למסור ט"א שלא לצורך תיק ספציפי.	5000 ש"ח
ע"א	התובע תבע את המשטרה בגין	בבית משפט השלום נקבע כי המעצר	בית המשפט

המטה הארצי, דרך בר לב, ירושלים, מיקוד 91906

משטרת ישראל

<p>המחוזי הפחית את סכום הפיצוי מ- 30,000 ₪ ל- 12,000 ₪, והפחית את שכר הטרחה ל- 4000 ₪.</p>	<p>היה שלא כדין, כי התובע היה רשאי להתנגד ונפסק לו פיצוי בגובה 7000 ₪-ו שכר טרחה. המדינה ערערה על גובה הנוק בלבד. לטענת המדינה על בית המשפט לקבוע אמות מידה רלוונטיות לפיצוי בגין מעצר שווא. כן טענה המדינה כי גם אם קמה לאדם זכות להתנגד למעצר בלתי חוקי, יש להתנגדות משמעות מבחינה נויקית.</p>	<p>טענה כי נעצר למשך לילה שלא כדין. זאת לאחר שהתנגד למעצרו. לטענת התובע הוא היה רשאי להתנגד למעצר שכן המעצר היה לא חוקי.</p>	<p>44-38/09/12 מדינת ישראל נ' גינזבורג</p>
<p>50,000 ש"ח בתוספת שכר טרחה והוצאות משפט.</p>	<p>בית המשפט, לאחר שראה את החומר בתיק הציע לצדדים לסיים את התיק בפשרה. לאור החלטת בית המשפט בהליך הפלילי והקבוי"ד לא נוהל משפט במקרה הנדון.</p>	<p>התובעת, בת חמישים, רופאה במקצועה שיש לה סכסוך שכנים עם שכנתה עורכת הדין. התובעת זומנה לחקירה, נחקרה על אירוע מלפני מספר חודשים. התובעת הובאה לבית המשפט לצורך שחרורה בתנאים ע"י שופט אולם לא נכנסה לאולם הדיונים. היא הוחזרה לתחנת המשטרה, שהתה לילה במעצר והובאה למחרת לבית המשפט שוב לשחרור בתנאים. בית המשפט הפלילי קבע כי לא היה מקום להביאה לשחרור בבית המשפט וכי היה מקום לשחררה בתנאים ע"י קי משטרה בתחנה. בעקבות המקרה מונה קבוי"ד שקבע אף הוא כי לא היה מקום להשאיר את התובעת לילה במעצר</p>	<p>ת"א 311/11/09 מרתה שטרנטיש</p>

המטה הארצי, דרך בר לב, ירושלים, מיקוד 91906

משטרת ישראל

<p>כל מעוכב קיבל פיצוי בגובה 4000 ש. התובע שנעצר קיבל פיצוי בגובה 10,000 ש. בהמשך הוגשו תביעות נוספות של מעוכבים נוספים מאותה הפגנה. עד כה שילמה משטרת ישראל סך של 95,000 ₪ למעוכבים השונים ועדיין יש מספר תביעות תלויות ועומדות בגין הפגנה זו.</p>	<p>נקבע כי החלטת המשטרה שלא לאפשר את הגעת המפגינים ליעדם לא היתה סבירה, בעיקר נוכח ההחלטה לאפשר לחלק מהמפגינים שהצליחו להגיע למקום להתפלל במקום ורק אז להתפנות מהמקום. החלטת המשטרה על העיכוב והמעצר הייתה שלא כדין ואף עולה כדי פעולה רשלנית.</p>	<p>התובעים נסעו בכלי רכב פרטיים ובאוטובוס במטרה להפגין ליד ביתו של אלוף פיקוד מרכז דאז. המשטרה עצרה את כלי הרכב והאוטובוסים לפני הגעתם ליעד במרחק ניכר. הנוסעים עוכבו לתחנת המשטרה והתובע בן גביר גם נעצר.</p>	<p>ת"א 21434/08 איתמר בן גביר ואחי נ' משטרת ישראל ת"א 4317/09 נועם פדרמן ואחי ת"א</p>
<p>נקבע כי המשטרה תשלם</p>	<p>במשפט התברר כי לא כל דוחות המעצר והעיכוב מולאו כדין, לא הוצאה לעצורים חלופת מעצר גם</p>	<p>לאחר הפיגוע בישיבת מרכז הרב בירושלים הקימה משפחת המחבל סוכת אבלים בכפר ג'בל</p>	<p>ת"א 15900/08 בן גביר, פדרמן</p>

המטה הארצי, דרך בר לב, ירושלים, מיקוד 91906

משטרת ישראל

<p>לששת התובעים סך של ₪ 53,000 הכולל פיצוי והחזר אגרה והוצאות.</p> <p>לאחר שהורחקו מהמקום, ולא היה הסבר מדוע לא המשטרה שחררה את התובעים בתנאים ע"י קצין משטרה אלא התובעים נעצרו ללילה.</p>	<p>מוכבר הסמוך לירושלים. התובעים הפגינו באזור טיילת שרובר והצהירו כי בכוונתם לפרק את סוכת האבלים. התובעים עוכבו לחקירה ונעצרו. הוגש כתב אישום אחד בלבד נגד התובע איתמר בן גביר והתביעה המשטרתית חזרה בה מכתב האישום נגדו. בין התובעים היו גם קטינים. בית המשפט בהליך הפלילי קבע כי לא היה מקום לעצור את התובעים למשך הלילה אלא היה צריך לשחרר אותם בתנאים בתחנת המשטרה.</p>	<p>ואח'</p>
<p>לתובע נפסקו 5000 ₪.</p> <p>התובע עוכב למעלה מ-3 שעות שלא כדין. התובע הובא לבית המשפט במעמד של מעוכב ולא של עצור. תנאי השחרור אותם ביקשה המשטרה- הרחקה- יכולים היו להיעשות גם בתחנה.</p>	<p>התובע הפגין בכותל המערבי נגד אישיות ציבורית. הוא עוכב לתחנה, נחקר בחלוף למעלה מ-3 שעות ולאחר מכן הובא לבית המשפט לצורך שחרורו בתנאי של הרחקה מהאישיות הציבורית. בית המשפט שחרר את התובע ללא תנאים. האירוע מרגע עיכובו של התובע ועד לשחרורו ארך כ-10 שעות.</p>	<p>ת.ק. 30792-09-10 נעם פדרמן נ' משטרת ישראל</p>

המטה הארצי, דרך בר לב, ירושלים, מיקוד 91906